

CHÝNICE

5

Chýnec se nachází ve Středočeském kraji, na bývalém okrese Praha západ 4 km jihozápadně od okraje hlavního města Prahy na křižovatce cest z Prahy na Karlštejn a z Rudné do Radotína.

Obec se rozkládá v nadmořské výšce 320 m kolem Chýnického potoka na okraji chráněné krajinné oblasti Českého krasu. Mohutné vápencové sedimenty zde vytvořilo v dávnověku mělké a teplé silurské moře. Svědectví o bohatém životě před 400 miliony lety v pravěkém moři nám podávají zkamenělé fosilie korálů, schránek trilobitů a jiných hlavonožců žijících v té době. Nalézáme je ve zvětřilých povrchových výstupcích vápencových desek odkrytých zářezem Radotínského potoka a i v místních lomech, kde se těžil kámen pro stavby zdejších usedlostí.

V blízkosti Chýnic byly dosud nalezeny jen ojedinělé stopy po pravěkém osídlení z doby železné. Na poli v „Brodčích“ mezi Radotínským a Chýnickým potokem nacházeli sedláci při orání slitky železné rudy. V roce 1955 při výkopu přivaděče vody na Týnici byla podle očitých svědků nalezena mělká jáma naplněná tmavší zeminou obsahující střepy a kosti. Sám název místa „Tejnice“ předznamenává, že zde mohlo být opevněné místo. Na dvoře č. p. 6 u Srbů, při výkopu kanalizace asi metr pod úroveň terénu, byly nalezeny dvě pece na tavení železné rudy. Záchraný archeologický výzkum provedený Okresním muzeem v Berouně datuje nález do 13. století.

O dávnověkém osídlení okolí svědčí stopy po opevnění na místě zvaném „Na zámkách“. Místo se nachází na ostrohu příkré stráně zvané „Hrozná“ nad Radotínským potokem východně od obce, na katastru sousední obce Choteč. Podle historika Augusta Sedláčka v díle „Hrady, zámky a tvrze království Českého“ je „opevnění“ datované před vznikem Pražského hradu. Dnes zde najdeme sotva znatelné valy ze severovýchodní strany. Archeologická sonda na konci čtyřicátých let nepřinesla očekávané výsledky a od té doby zde nebyl žádný podrobnější výzkum proveden.

foto: Vladimír Glaser

Podle jednoho výkladu – ve 13. a na počátku 14. století vlastnil sousední Tachlovice rod Gebharda z Tachlovic. Gebhard měl významné postavení u panovnického dvora Václava I.

Historik a genealog August Sedláček ve výše zmíněném díle vyslovuje domněnku, že rod Gebharda z Tachlovic je předkem pánů ze Žerotína. Svoji domněnku opírá o to, že se i v žerotínském rodu velmi často vyskytují stejná jména, jako Gebhard a Vchyně. Majetek tohoto rodu byl tak rozsáhlý, že zahrnoval i sousední ves Chýnec. Při dělení majetku mezi členy rodu dostala jméno po jednom z nich – Vchyně, tedy Vchynice (Vchynovi lidé – vesnice).

V jednom zápisu z kanceláře děkanského statku na Chotčiči čteme: „Při téže vsi Vhejnice jest mlýn panský...“.

Podle druhého výkladu – z encyklopedie „Smíchovsko Zbraslavsko“ prof. Františka Hansla, může být základem názvu obce staročeské slovo chyn = šálit.

Ačkoliv první dosud známá písemná zmínka o Chýnicích (Chanitz) pochází až z roku 1339, v té době již ves existovala a proto osídlení zde muselo být mnohem starší. Hovoří o tom i zápis z farní kroniky v Ořechu: „Chejnice též staré místo jak se domníváme, neb již z věku 11. a neb 12. pocházející.“

Název obce „Chejnice“ se používal až do konce druhé světové války, nyní se používá název „Chýnec“ (pomnožné číslo). V lidové mluvě stále Chejnice.

Obecní úřad Chýnec
Karlštejnská 22
Chýnec
252 17 Tachlovice

tel.: +420 257 960 075
chynice@chynice.cz
www.chynice.cz

Jezdecký klub Dubeč
Malý mlýn 29
252 17 Chýnec
tel.: 257 690 293